

Přílohy

Příloha č. 1

Dotazník pro ředitele mateřských škol

Vážená pani ředitelko, vážený pane řediteli,

jsem studentka oboru Učitelství pro mateřské školy na Pedagogické fakultě University Karlovy v Praze. Prosím Vás tímto o vyplnění dotazníku, který použiji jako anonymní podklad pro svou bakalářskou práci, jejíž téma je „*Počítače a děti předškolního věku*“. Zajímají mne Vaše názory na uvedené téma.

Hotová bakalářská práce bude k dispozici k nahlédnutí v databázi závěrečných prací UK.

Předem Vám moc děkuji za spolupráci.

1. Myslíte si, že v dnešní době je znalost práce na počítači potřebná?
2. Jaké je počítačové vybavení Vaší mateřské školy?
3. Můžete využívat ve Vaší mateřské škole počítače při činnostech s dětmi? (ano/ne-proč?)
4. Myslíte si, že jsou počítače vhodné pro děti předškolního věku? (ano/ne – proč?)
5. Od jakého věku byste doporučil/a dítěti přístup k počítači (proč)?
6. Mají Vaše učitelky možnost účastnit se kurzu pro získání dovedností pro práci s počítačem?
7. Jak řešíte organizaci při práci s počítačem?
8. Volíte hry nebo výukové programy pro Vaši mateřskou školu podle nějakých kritérií?

Příloha č. 2

Dotazník pro pedagogicko-psychologické poradny

Vážená paní psycholožko, vážený pane psychologu,

jsem studentka oboru Učitelství pro mateřské školy na Pedagogické fakultě University Karlovy v Praze. Prosím Vás tímto o vyplnění dotazníku, který použiji jako anonymní podklad pro svou bakalářskou práci, jejíž téma je „*Počítače a děti předškolního věku*“. Zajímají mne Vaše názory na uvedené téma.

Hotová bakalářská práce bude k dispozici k nahlédnutí v databázi závěrečných prací UK.

Předem Vám moc děkuji za spolupráci.

-
1. Myslíte si, že v dnešní době je znalost práce na počítači potřebná?
  2. Myslíte si, že jsou počítače vhodné pro děti předškolního věku? (ano/ne – proč?)
  3. Od jakého věku byste doporučil/a dítěti přístup k počítači (proč)?
  4. V případě, že souhlasíte s názorem, že jsou počítače vhodné pro děti předškolního věku, myslíte si, že patří i do mateřských škol? (ano/ne – proč?)
  5. V čem, podle Vašeho názoru, by mohla práce s počítačem ohrozit dítě předškolního věku?
  6. 7. Setkáváte se ve Vaší praxi s problémy, které mohla způsobit činnost na počítači? S jakými?
  7. V čem vidíte na internetu největší nebezpečí pro děti?
-

Příloha č. 3

Dotazník pro rodiče

Vážení rodiče,

jsem studentka oboru Učitelství pro mateřské školy na Pedagogické fakultě University Karlovy v Praze. Prosím Vás tímto o vyplnění dotazníku, který použiji jako anonymní podklad pro svou bakalářskou práci, jejíž téma je „*Počítače a děti předškolního věku*“. Zajímají mne Vaše názory na uvedené téma.

Hotová bakalářská práce bude k dispozici k nahlédnutí v databázi závěrečných prací UK.

Předem Vám moc děkuji za spolupráci.

1. Myslíte si, že v dnešní době je znalost práce na počítači potřebná?
2. Má Vaše dítě doma přístup k počítači, nebo má dokonce vlastní počítač?
3. V případě, že má Vaše dítě doma přístup k počítači, kolik minut denně tráví Vaše dítě na počítači?
4. Od jakého má Vaše dítě přístup k počítači?
5. Co nejraději dělá Vaše dítě nejraději na počítači – hraje hry, maluje apod. Můžete blíže popsat?
6. Volíte hry nebo výukové programy pro Vaše dítě podle nějakých kritérií?
7. Řešíte doma bezpečný internet, kontrolujete, jaké internetové stránky navštěvuje Vaše dítě? (ano/ne-proč?)
8. Zapsali byste Vaše dítě v mateřské škole na kroužek, který by děti seznamoval s počítačem? (ano/ne-proč?)

Příloha č. 4

Arch na strukturované pozorování

Strukturované pozorování - Práce na počítači v mateřské škole

Děti mají v mateřské škole přístup k počítači	1	2	3	4	5
V mateřské škole jsou stanovena pravidla pro práci na počítači	1	2	3	4	5
Organizaci na počítači si řídí sami děti podle jasně stanovených pravidel	1	2	3	4	5
Organizaci na počítači zajišťuje učitelka	1	2	3	4	5
Ve třídě je velký výběr výukových programů a her	1	2	3	4	5
Výukové programy a hry jsou vhodné pro děti předškolního věku	1	2	3	4	5
Programy pro děti jsou v mateřské škole vybírána podle jasně daných pravidel	1	2	3	4	5
Při práci na počítači jsou dodržovány psychosociální podmínky	1	2	3	4	5
Při práci na počítači jsou dodržovány věcné a hygienické podmínky	1	2	3	4	5
Při práci na počítači jsou dodržovány časové podmínky	1	2	3	4	5
Počítač v mateřské škole slouží jako doplňková/netradiční metoda	1	2	3	4	5
Děti pracují samostatně a postupně se střídají	1	2	3	4	5
Učitelka využívá počítač pro individuální práci s dětmi	1	2	3	4	5
Počítač je v mateřské škole již dlouho	1	2	3	4	5
Děti jsou zaujaty počítačem	1	2	3	4	5
Děti vyhledávají pro volnou hru počítač	1	2	3	4	5
Učitelky v mateřské škole zvládají ovládání výukových programů a her	1	2	3	4	5
Učitelky v mateřské škole mají dostatečné vzdělání v práci na počítači	1	2	3	4	5
Děti vyžadují při práci na počítači učitelku	1	2	3	4	5
Děti při práci na počítači pracují samostatně (učitelku nepotřebují)	1	2	3	4	5
Děti zvládnou samostatně základní obsluhu počítače	1	2	3	4	5

Příloha č. 5

Struktura rozhovoru pro učitelky mateřských škol

Myslíte si, že v dnešní době je znalost práce na počítači potřebná?	ANO NE
Myslíte si, že jsou počítače vhodné pro děti předškolního věku (ano/ne – proč)?	ANO NE
Od jakého věku byste doporučil/a dítěti přístup k počítači (proč)?	3-4 4-5 5-6 ZŠ
Myslíte si, že je vaše znalost počítače dostatečná, abyste vždy byla schopná pomoci s počítači dětem?	ANO ČÁSTEČNĚ NE
Můžete využívat ve Vaší mateřské škole počítač při činnosti s dětmi? (ano/ ne – proč)?	ANO NE
V čem si myslíte, že jsou pozitiva počítače a v čem naopak negativa?	POZITIVA NEGATIVA
Jak se díváte na projekt KidSmart?	

Příloha č. 6

Konkrétní odpovědi ředitelek mateřských škol

1 Myslíte si, že v dnešní době je znalost práce na počítači potřebná?

Ano
Ano
Ano
Ano
Ano, je potřebná
Ano
Ano
Ano
V současné době nelze jinak
Ano
Ano
Rozhodně
Ano
Ano
Ano
Ano – znalost práce na PC je v současné době nutnost
Ano, dokonce bych ji definovala jako nezbytnou.
Ano
Ano
Znalost práce na počítači je nutná k čerpání informací a komunikaci
Jistě, bez počítače se v dnešní době již nikdo neobejde, je proto dobré začínat dítě seznamovat s počítačem již v předškolním věku; mnohdy ani záměrně nechceme, ale dítě si cestu k počítači najde samo; stačí pozorovat maminku, tatínka, sourozence a je to.
Nezbytná
Ano
Ano
Ano, v současné době je znalost práce na počítači velmi potřebná a žádaná.
Ano
Ano
Nepochybně.
V dnešní době ano
Ano
Dokonce nutná. Ředitel školy musí komunikovat s nadřizenými orgány např. v oblasti platů,

pouze přes PC. To je i v řadě jiných profesí (banky, úřady, policie, ..).
Ano
Ano
Ano
Ano
Ano
Ano
Ano, bezpodmínečně, je to komunikační prostředek zač. 3. tisíciletí.
Ano
Jistě.
Ano
Ano
Pro výuku dětí není MŠ vybavena.
Velice důležité
Ano, v dnešní době bych si troufla říct, že je přímo nezbytná
Určitě je důležitá, ale úplně stačí zařadit počítače na základní škole. Současný životní styl mladých lidí se neodmyslitelně spojil s virtuální realitou a předškolní děti mají určitě právo na to, aby jí byly ušetřeny.
Zcela určitě
Zajisté
V dnešní době jsou podmínkou
ANO
Zcela jistě

2 Jaké je počítačové vybavení Vaší mateřské školy?

Základní vybavení
1 PC
2 pro personál, 1 pro starší děti k logo hrách, prezentace fotografií vytvořených na vycházkách
1 pro děti/1 pro personál
Není a nemáme o ně vůbec zájem, i u nás na vesnici má mnoho rodin PC doma a na úkor trávení času se svými dětmi raději rodiče pustí dětem doma PC
2 PC pro pedagogy/2 PC pro děti
Ano-pro zaměstnance
3 PC vzájemně propojené (hospodářka/ředitelka/sborovna-kde je PC pro učitelky)
K administrativě, pro práci učitelek, jsme pavilónová MŠ- chybí přístup k PC a internetu na třídách, děti s PC nepracují

Není vybavena PC
Máme 3 třídy a ve 2 je umístěn PC pro potřeby dětí
Pro personál i pro děti
Přenosný počítač, scanner, tiskárna
MŠ nemá počítače, jsme součástí ZŠ, která vlastní 4 ks.
1 počítač pro učitelky + 1 pro děti
Máme 2 počítače – jeden pro děti a druhý pro ředitelku a učitelky
Vlastníme 2 počítače stolní a 1 notebook
4 kusy starých vyřazených z Města.
Každá třída počítač pro učitelky na třídě včetně připojení na internet, ve 4 třídách jsou interaktivní tabule pro děti+ ve 3 třídách jsou počítače pro děti (škola má 5 tříd)
pro potřeby dětí naše školka počítači vybavena není
Jsme MŠ sloučená se ZŠ a sídlíme v budově ZŠ, proto máme přístup do počítačové učebny s cca 20 počítači
2 počítače
2x dětská sestava PC s výukovými programy pro děti MŠ
Pouze pro potřeby pedagogických pracovníků, ne pro děti
Jsme čtyřtřídní MŠ, v každé třídě je jeden počítač a ve dvou třídách je počítač pro děti z projektu Kidsmart.
.PC máme pouze v kancelářích a v jedné třídě, ale spíš pro potřebu učitelky.
2 PC
dvěma
Máme jeden a ještě zastaralý
Jen 1 starší+ internet
na každé třídě 1 PC, v kanceláři hospodářky 1PC, ředitelka 1PC. Windows XP, 2003 – 2007.
Máme 3 počítače (1 ve třídě předškolních dětí)
ne
Počítač pro administrativu
ano
Máme v kanceláři školky 1 PC pro učitelské užití
3 počítače pro kancelářskou práci – ředitelka - učitelky - vedoucí stravování
Ano, máme 4 počítače: 1. pro ředitelku s internetovým bankovníctvím, matrikou v programu apod.... 2. pro vedoucí ŠJ, kde má programy na vedení ŠJ a je na laně s ředitelkou. 3. Ve třídě nejstarších dětí.

4.Noteboock pro všechny, kdo ho kdekoli potřebuje, např. učitelka ve třídě, kde má připojení k internetu.
1počítač pro ředitelku
Jeden PC v každé třídě MŠ, možnost využití PC a interaktivní tabule v ZŠ.
dobře
Máme počítač pro děti i pro učitelky
Pro výuku dětí není MŠ vybavena.
Pouze pro ředitelku a učitelku, PC pro děti nemáme
PC pro administrativu, PC pro děti nemáme
Jen pro učitelky a personál
1 PC v ředitelně školy-možný přístup pro všechny pedagogy, 2 PC pro potřeby výchovné práce s dětmi
2 PC pro děti, 1 PC pro administrativu
1 počítač pro děti (u nejstarších dětí)
2 jednotky KidSmart
2 PC

3 Můžete využívat ve Vaší mateřské škole počítače při činnostech s dětmi? (ano/ne-proč?)

Ano, jedna třída nejstarších dětí ve věku 5-6 let je vybavena PC, na kterém mohou děti pracovat
Ne, z důsledku nedostatku financí
Ano, ne však s přístupem na internet, využíváme možnost skupinových a individuálních prací (časově omezených) s výukovými programy nebo podklady připravenými učitelkami
Ano
Vím, že je dnes spousta programů vhodných pro předškolní děti, ale děším se té doby, že než abychom s dětmi vyrazily společně do lesa, tak jim pustíme les na PC nebo formou filmu
Částečně
Ne
Ne-nemáme potřebné vybavení, v budoucnu chceme
Ne, ŠVP je založen na jiných principech a hodnotách
Ne-nemáme, ani to nepovažuji za vhodné
Ano, jako doplněk nabídky činností
Ano, je to další vjem navíc, který dětem pomáhá si zapamatovat jazyk. Podporujeme interaktivní edukativní hry na PC, občas

pouštíme dětem krátká vtipná videa v angličtině
ano-rozvoj, všeobecný přehled, stejná příležitost jako pro jiné děti, zbavení se případného strachu a nejistoty z techniky
nevyužíváme, velmi zřídka za nepříznivého počasí navštívíme učebnu, děti hrají hry na rozvoj barev, počet apod.
Ano
ano – máme speciální programy rozvíjející děti předškolního věku
Ano, používáme ho u starších dětí jako pomocný prostředek při zaměstnání, máme několik zajímavých naučných CD. Též ho využívá p. učitelka s dětmi na hodinách angličtiny.
Ano/záleží na podmínkách a vzdělanosti učitelek/
Ano a využíváme včetně interaktivních tabulí
nemáme činnosti, které by vyžadovali jako pomocníka počítač
Můžeme, ale vždy je výuka v ZŠ přednější; učitelky ZŠ nám ale na naši žádost téměř vždy vyhoví, můžeme také používat interaktivní tabuli
NE – ani nemám zájem. Televize a počítače si děti užijí dost a dost doma.
ano-viz.2.
V jedné třídě je připojen pro činnosti s dětmi s interaktivní tabulí
Ano. Počítačový program projektu Kidsmart je vytvořen pro předškolní děti a my ho často využíváme.
Při 28dětích na 1 učitelku to nelze zvládnout. Daleko přednější je naučit je nejprve sebeobsluže a výslovnosti, logopedie je nutnost. Dnešní děti tohle neovládají.
ano
Můžeme, ale nechceme.
Využíváme ho minimálně a pouze při ranních spontánních hrách – malování, vybarvování a máme 2 hry
Pouze stahuje informace (např. Obrázky apod., ...) z internetu pro učitelky
Ano
Ano- skupinově- ind. -programy, které jsou výchovné a znalostní doplňují poznávání.
Ne-děti by si měly prožívat vše při praktických hrách, činnostech, být v pohybu
Ne- nejsme na to vybaveny
Ano, ale jen v malých skupinách – aby všichni viděli, ale děti jen pozorují, co je na počítači, nepracují na něm, počítač nám slouží k seznámení dětí s fakty, která nenajdeme v knihách
Ne, neusilujeme o to
Ne; nechceme je, máme jinou představu o výchově dětí
Ano, protože se s ním mohou seznámit děti, které ho doma nemají a mohou se u něj domlouvat děti na spolupráci, střídání, silní pomáhají slabším, spolu řeší

úkoly.
ne
Když je menší skupina – např. při zájmovém kroužku.
ano
Ano, především při odpoledních činnostech- máme výukové programy pro děti
Můžeme využívat PC ZŠ v obci.
Ne, ale uvažujeme o zakoupení počítače a výukových programů pro předškolní děti.
Ano, pouze pro komunikaci s rodiči, pro účetnictví, apod., ale ne přímo k používání pro děti
Ne, jsme školka M. M. a pracujeme s Montessorri pomůckami. Děti mají počítače doma a my školce pracujeme s pomůckami, ke kterým se děti jinde nedostanou.
Ano, pokud mají k PC pedagogové důvěru, pokud jsou nakloněna využívat PC při práci s dětmi a pokud jsou sami schopni PC
Ano, slouží jako doplňková metoda
Ano, ale jen v omezené míře
Ano a samozřejmě využíváme

4 Myslíte si, že jsou počítače vhodné pro děti předškolního věku? (ano/ne – proč?)

Ano, v rozumné míře-k eliminaci závislosti na PC
Ano, jen na krátkou dobu
Ano, ale v omezené míře-učí se soustředění na problém a základním dovednostem při používání PC
Ano
Doba na nás tlačí ze všech stran, že ano, ale já mám názor takový, že nejdůležitější je pro děti předškolního věku hra a vzájemná komunikace pro zdravý vývoj dítěte
Ano, ale musí se využívat s rozmyslem
Ne-masové použití s MŠ nevidím jako dobrou záležitost, k tomu je zapotřebí s malými dětmi pracovat a v prostředí MŠ při velkém počtu dětí na jednu učitelku to nevidím smysluplné. Máme jiné priority a možnosti. Dnešní děti mají PC doma a prosedí u nich hodiny. My navazujeme vztahy mezi kamarády, jsme zaměřeny na rozvoj komunikačních schopností mezi dětmi
Ano, za daných pravidel
Myslím, že práce s PC je velice individuální, v tomto věku zastoupena plnohodnotně rodiči. Děti by v tomto věku měly být rozvíjeny spíše

v sociálních dovednostech, komunikaci, rozvíjet emocionální inteligenci.
Ne, v předškolním věku je plno důležitějších dovedností, které bychom měli u dětí rozvíjet
Ano, ale jen řízeně, cíleně a časově omezeně
Pokud je program na počítači strávený rozumně koncipován a rodiči-učiteli hlídán, je to jen dobré, je jen otázkou času, kdy elektronický přístup bude potřeba všude, dítě by mělo vědět, jak funguje
ano, samozřejmě v omezeném množství, adekvátní programy vzhledem k věku, totožné s odpovědí na otázku č. 3.
ne – děti by se měly rozvíjet hlavně v oblasti hry, motoriky, spolupráce, poznávání okolního světa apod.
myslím si, že krátký čas u počítače při hře určené pro děti společně s dospělým - ANO
Ne – jsou důležitější věci, které by děti tohoto věku měly využívat (důležitější je pro děti také pohyb)
Každopádně jsem zásadně proti bezduchým hrám na počítači. Jistě není vhodné prosedět spoustu času u monitoru, kazit si oči a páteř.
Ve vhodné formě – ano – nepřehánět to.
Ano, ale za pevně stanovených podmínek – čas, vhodné programy – většinou souvisejících s IB, které právě s dětmi probíráme.
pro vývoj dítěte ve školním zařízení si myslím, že jsou vhodnější pomůcky, než počítač
Jsou i nejsou, nebudu vypisovat, co vše počítače a výukové programy mohou dětem nabídnout a v čem všem mohou děti zdokonalit, ale myslím si, že jsou i jiné možnosti. Proti počítačům nic nemám, ale společný prožitek dětí počítače nemohou nahradit (maximálně při dívání se na pohádky)
Ne – děti mají mít především pohyb a my dospělí je stále více a více nutíme se nehýbat, je to totiž pro nás daleko pohodlnější. Posadíme dítě k televizi či k počítači a máme svatý klid.
ano, ale nesmí se jejich role přeceňovat, měla by se dodržovat doba -10minu
V omezené MÍŘE, 90% DĚTÍ MÁ JIŽ PC DOMA, PROTO V MŠ JIŽ NE
Ano, seznámení s počítačem je vhodné, protože na základní škole s ním budou pracovat.
Ano, tam, kde je to možné. (Nižší počet dětí ve třídě, pomocná síla, asistentka apod.)
ANO v omezené míře
Ano
Ano. V omezeném režimu. Domníváme se, že je zajišťován rodinou.

<p>Pro předškoláky ano.</p> <p>Dala bych přednost předčítání, společenským hrám apod. (kontakt se členy rodiny- zázemí, příklad, hranice, rada při řešení, zkušenost z praxe....) Děti špatně mluví (výslovnost), málo se jim rodiče věnují, pak posadí k počítači.... Potřebují spíš komunikaci, interakci, manipulaci s předměty..... U předškoláka bych ještě nedávala</p>
<p>Informace děti mají i názorně + viz bod 5. Jen se musí sledovat, jak často děti u PC jsou a vybírat jim vhodné programy či hry.</p>
<p>Samozřejmě jsou, ale ve velmi rozumné míře-volit vždy program, který je vhodný pro tuto skupinu dětí-orientace v prostoru, barvy, zvířátka, GT, umístění předmětů, květinčky .....</p>
<p>Ne-myšlení, postřeh, logiku mohou rozvíjet</p>
<p>Pokud by program na počítači přispíval k získání nových znalostí a rozvíjel osobnost dítěte nejsme proti, ale hry plné bojů a násilí považuji za nevhodné. Ze zkušeností z MŠ vím, že právě počítač mnohdy nahrazuje péči rodičů o</p>
<p>Ano – seznamování s technikou, ale ne hry na dlouhou dobu</p>
<p>Upřednostňujeme jiné formy práce s dětmi</p>
<p>NE; myslím, že techniky mají dost doma; ve školce se potřebují učit komunikovat, hrát si, setkávat se s knihami a mluveným slovem, prakticky si ověřovat získané znalosti,...</p>
<p>Ano, ale podle daných pravidel a ne moc dlouho.</p>
<p>ano</p>
<p>Při promyšleném používání ano.</p>
<p>Ne zcela</p>
<p>Ano, v přiměřené formě- jako doplněk vzdělávání – ne jako hlavní náplň</p>
<p>Ano, ale přiměřeně věku, času u PC a smysluplně pod dohledem dospělého. Rozvíjí jistě postřeh, rozvoj drobné motoriky. Vhodné jsou hry s barvami, tvary, třídění, zobecňování... Výběr dospělého by měl určovat smysl a výstup z činnosti, ne jen zábava a zejména ne hry se střílením, agresivitou a ubližováním, aby se v dítěti nezakódovalo, že v okolním světě je podobné chování normální normou.</p>
<p>Ano, ale pouze vhodných programů pro danou věkovou skupinu a v limitovaném čase.</p>
<p>V podstatě ano, ale pod dohledem dospělých a k cílené – vhodné zábavě - práci</p>
<p>Ne-děti budou mít v životě spousty možností, jak se k počítačům dostat- už na 1. Stupni ZŠ a jsme přesvědčeny, že děti ve věku od 3 do 6 let nemusí trávit čas před obrazovkou počítače, ale pro jejich rozvoj je mnohem užitečnější pracovat s reálnými materiály, učit se tak spolupráci ve skupině, mít interakci s reálným materiálem a spolužáky, rozvoj čtenosti a charakterových</p>
<p>Ve věku před nástupem do povinné školní docházky bych neprotestovala,</p>

v dřívějším věku nevidím až takovou potřebu a nijak bych tom zvláště děti nepodporovala
Ano
Ano, ale až u starších dětí (5-6) dříve bych PC určitě nadřazovala
Já c PC v předškolním věku souhlasím a podporuji k tomu i učitelky naší školky

5 Od jakého věku byste doporučil/a dítěti přístup k počítači (proč)?

Od 5 let s jakým si vymezením a dodržováním doby, po kterou bude dítě u PC setrvávat
Od 5 let
5-6 let, ale časově velmi omezeně-maximálně 15 minut/denně. Dítě má poznávat všemi smysly a prožívat skutečnost, né virtuální situace
Od 5 let
Vždy, až to bude např. vyžadovat ZŠ-jinak si myslím, že nejní normální, když přijde nesamostatné dítě do MŠ, ale toto dítě umí perfektně ovládat počítač
5 let
Až když je dítě schopnost abstrakce, tedy kolem 9-10 let a je již schopno si vytvářet vlastní názor
Od 5 let za určitých pravidel-program, čas,...
V ZŠ-s prvními potřebami vzdělání, umět si najít informace a umět s nimi pracovat
Nejdříve od 4. Třídy základní školy. Děti už zvládají čtení a psaní, formují si vlastní myšlenky a názory
Od 4 let, za výše popsaných pravidel
Zhruba od 3-4 let. Dítě má mít počítač jako svého pomocníka, má umět ho využívat ku prospěchu. Domnívám se, že posupně se bude vyučovat z většiny času na počítačích a již dnes jsou programy pro děti natolik zajímavé, že bych se je nebála používat ve školce (viz výuka psaní na ipadu)
Nejdříve ve čtyřech letech-motorika, představivost, souvislosti, motivace
Od 2 –3 třídy, v rámci rozšiřování si již získaných dovedností a znalostí
5-6 let (viz. Odp.č. 4) požívání PC se dnes stává téměř samozřejmostí – existují výukové programy již pro předškolní + ml. školní věk, ale asi také pro mladší?!
Od 5 třídy
Velmi omezeně od 4 let

5 let – děti jsou doma na to zvyklé.
Domnívám se, že je to indiv. – dle vyspělosti a zájmu dítěte. Každá cesta k rozvoji dítěte je dobrá.
nevím
Přístup bych mu neodepřela nikdy, ale musí s tím nápadem, že chce „něco dělat na počítači“ přijít samo. Ono musí projevit svůj zájem. Rodiče, kteří udělají ze svých dětí malé závisláky, bych nejraději přetrhla. Minulý rok jsem ve školce měla takového klučíka, který každý den nosil do MŠ DVD jako Král dinosaurů a každý den se dožadoval, abychom se na ně dívaly. Byl velký problém vysvětlit to dítěti, ale také samotným rodičům. A bohužel i rodičům ostatních dětí, kteří si přáli, abychom se na DVD nedívaly vůbec. Takže jsme zkrátka zadržely nošení DVD do školky. Ten chlapec už v MŠ není, a když si teď někdy přinesou děti pohádky (žádné násilí) není problém.
Nevím.
doma na určitou dobu-chvíli od 4 let, ale pokud ne, nic se neděje. Možná doma od 6 let
Od předškolního věku, vzdělávací programy formou hry
Doporučila bych umožnit přístup k počítači dětem ve věku 5-6 let = předškoláci. Jsou již dostatečně vyspělí.
Individual
3
Od školního. Jako doplněk k vyhledávání informací v knihách.
Až od 5 -6ti let, s dětmi se doma málo hovoří, mají špatnou slovní zásobu i výslovnost a u počítače ji nezískají
Individuální, asi mladší školní věk (vyhledávání informací, pomoc při výuce)
Od 4 - 5 let – naučí se zacházet s PC (nemají zábrany jako dospělí) a také si prostřednictvím výukových programů lépe zapamatují řadu pro život důležitých informací. Prostřednictvím vhodných her posilují svůj postřeh, soustředění.
Od předškolního věku – děti jsou rozumově vyspělejší a lépe chápou, proč to právě dělají. Nejsou špatné i soutěživé hry ve dvojicích, ve skupině – děti se učí i prohrávat.
9- 10 LET
Počítač k dnešní době patří, na trhu je i dost kvalitních programů i pro děti předškolního věku, ale preferuji pobyt venku s rodiči, četbu, pokud možno počítač jen minimálně
Asi od 5 let
Od nástupu do ZŠ, do té doby je podle mého názoru je operační jednotkou dítěte jeho vlastní
asi 12 let; vyžaduje to doba, počítače do dnešní doby patří, s tím se nedá nic dělat a děti se musí s nimi naučit zacházet. Budou je v životě potřebovat např.

v bankovním styku, komunikace s firmami, bohužel i školami, vyplňování výkazů, apod.; podle vlastní zkušenosti bych je ale nepoužívala k vypracovávání referátů a podobných domácích úkolů. Děti bezmyšlenkovitě stahují informace, kopírují je a ani neví co v nich je a nakonec se nedokážou vyjadřovat v ručně psané podobě.
Od 5 let, protože je už k tomu vespělé.
Hned jak ho začne vnímat
Podle toho na co – výukové hry některé jsou již pro děti od 4 let.
Od 6 let
Předškolní věk (5-6) – opět pouze vzdělávací programy
Preferuji přiblížení k 5 roku, aby dítě zažilo i jiné aktivity, zejména pohybové.
Myslím, že stačí děti seznamovat s počítačem od 5 let (poslední rok předškolní docházky) a potom ve školním věku tyto znalosti prohlubovat (práce s textovými soubory a tabulky ...)
Myslím, že tak od 4 let, záleží na konkrétním dítěti
10 let- ke konci 1. Stupně ZŠ
Před nástupem do povinné školní docházky
Klidně již od 4 let
Jak jsem již zmiňovala, tak kolem 5, spíše 6 roku
Kolem 5 roku bych klidně umožnila přístup dětem na PC

6 Mají Vaše učitelky možnost účastnit se kurzu pro získání dovedností pro práci s počítačem?

V současné době nemáme dostatečné prostředky na školení
Ne-finance to neumožňují
Pokud by samotné učitelky měly zájem o tyto kurzy tak ano, v současné době mají všechny minimálně základy
Ano
Dlouho jsem po tom nepátrala, ale vím, že takové kurzy jsou
Ano
Všechny učitelky umí pracovat na PC
Ano, pokud jsou kurzy nabízeny
Všechny učitelky absolvovaly kurzy pro práci na PC, TVP zpracovávají na PC, komunikace přes e-mail (mezi sebou, s rodiči)
Ne
Ano
Naše učitelky jsou všechny mladé a ke svému životu používají počítač automaticky. Pro práci v naší školce nepotřebují sofistikované programy.
Pedagogy na počítačové kurzy neposíláme. Jedním z kritérií v požadavcích na

vzdělání byla znalost práce na PC
Ano
Ano
Ano – dle zájmu
Ano
Ano
Ano jsou proškoleny
pedagogové nepracují s počítačem, ale s dětmi
Ano, mají
Ano
Ano
Ano
Ano, jsou proškoleny.
Ano
Ano
Všechny ho absolvovaly.
Možnost mají, ale jsme finančně limitováni
Ano
Mají, ale nevyužívají, protože mají PC doma a tak s ním již pro svou potřebu zacházet umí. Účastnily se dříve – před r. 2000.
Ano
Ano
Ano mají a využívají je
Ano
Ano
Ano, patří to k rozvoji jejich dovedností a rozšiřování znalostí
Ano, ale nevyužívají ani ty, co jsou zdarma, nechtějí tomu věnovat čas a brání se, že to není jejich povinnost doplňovat školní dokumentaci na počítači, natož ho využívat ve své práci. S dětmi, nebo že ředitelka nemá právo na ně delegovat úkoly spojené s komunikací na počítači – četba nabídek a vyřizování objednávek např. akcí, divadel, výletů a domluvy s veřejností na počítači.. Tento názor mají středoškolačky. Vysokoškolačka to chápe jako nezbytnost a studium ji na používání PC připravilo.
Ano mají
Ano
Ano, mají.
Ano
Bohužel v současné době, není v našem okolí možnost vzdělávat se v oblasti IT – pouze individuálně
ano

Nemají možnost (finance)
Dostatečně proškoleny
Nepřipravujeme, počítače nemáme
Nemají, není nabídka
Ano, ale všechny učitelky jsou dostatečně proškoleny
Ano
Všechny učitelky podstoupily proškolení v oblasti jednotek KidSmart

7 Jak řešíte organizaci při práci s počítačem?

Děti mohou pracovat na PC při volné hře, dobu řešíme pomocí přesýpacích hodin -----
Pokud je to ve třídě, děti si vytvořily pravidla samy a také je samy kontrolují a vyžadují
Při malém počtu dětí- většinou o volné hře -----
Využíváme ho občas při individuální práci s dětmi ----- ----- -----
Neřeším
PC je využíváno ráno a odpoledne při volných hrách dětí. Učitelka vybere programy, které doplní momentálně probírané téma, nebo po dohodě s dětmi. Vždy sleduje obsahový rozvoj. Skupinka dětí, dle svého zájmu sleduje práci jednoho dítěte na PC a po časovém úseku se děti u PC pravidelně střídají.
Náš portál školky běží kompletně elektronicky, docházka, nemoci dětí atd. Učitelka si může kdykoli během dne vyhledat na internetu např. recept, který ten den s dětmi realizují. Děti mohou nahlížet
Pedagog pracuje s PC v době svých příprav na vyučování. Děti pracují ve skupinkách pod dohledem pedagoga
Střídáme se nebo pracujeme doma na svém PC
Na počítači děti pracují pouze v malých skupinách – tzn. Ráno než se děti sejdou, nebo odpoledne. Děti rády sledují i práci ostatních a střídají se.
Po ukončení krátké hry či po skončení 5min. limitu se děti vystřídají
individuálně
těžko
Práce indiv. – děti dle indiv.plánů, kolektivní – v návaznosti na práci na interaktivní tabuli. Je stanoven čas. Výsledky jsou ukládány do portfolia dítěte.

na počítači komunikují s rodiči jako ředitelka, učitelky ve volném čase sbírají podklady pro výuku
Při výukovém programu jsou u počítače vždy dva a střídají se po určitém čase cca 10 min, vzájemně si mohou radit při plnění úkolů
Učitelky mají k dispozici počítač ředitelky, ale raději využívají svůj doma, pro práci pro školku.
skupinové činnosti, hra na PC musí souviset s probíraným tématem nebo něco procvičovat
Využívají PC v době nepřímé práce s dětmi, PC s interaktivní tabulí v průběhu přímé práce s dětmi
Jednotlivé děti mají stanovený čas na hru na počítači a střídají se. Toto probíhá při ranních hrách a odpoledních zájmových činnostech.
Neřešíme
Kdo má zájem
Neřešíme.
Samostatně, podle zájmu dětí
U nás děti samy u PC nepracují (Jsme vesnická MŠ, věková různorodost, děti už od 2 let, málo místa, málo peněz, málo času-jedna uč.)
Ve třídě se děti střídají po skupinkách. Pokud je to součástí řízené činnosti (např. poznávání ptáčků), tak sledují všichni obrázky a pí. učitelka dává dětem informace. Při opakování již samy děti poznaly a určovaly, o kterého ptáčka jde. Při hrách si pí. učitelka děti vybírá – kdo ještě nebyl a chtěl by nebo za odměnu. Při individuálním vzdělávání – např. přiřazování barev, tvarů, počtu, atd. pracuje jedinec, ostatní se dívají nebo si hrají (obvykle ráno).
Učitelky zařazují práci s počítačem při hrách, ale i při organizované práci. Společenské hry také při odpoledních činnostech, když je méně dětí ve třídě.
neřešíme
Administrativní práci mimo přímou činnost s dětmi. Tvorba programů pro děti, plakátů, diplomů, ale i hledání podnětů a materiálů pro práci s dětmi
4-5 dětí s učitelkou – prohlížení obrázků, komentář k obrázkům, hledání informací
neřešíme

Přesýpací hodiny oddělují čas a děti se střídají. Silnější v páru vede slabšího, je mu „učitelem“ tím, že ho kontroluje
Ne počítači pracuje pouze ředitelka
V MŠ děti přímo s PC nepracují, jen při kroužku na interaktivní tabuli.
PC má vedoucí stravovny svůj, ředitelka svůj, učitelky na každém patře – každá jako samostatný uživatel včetně internetu

Počítač pro učitelky kdykoliv k dispozici
Osvědčila se kooperace dvou dětí, maximálně tří dětí u jednoho PC. V našich podmínkách možnost pro nejstarší děti odpoledne mezi 13 až 14 hodinou, případně při aktivitách ZŠ pro budoucí prvňáčky v době od 14,30 do 15,30 hodin.
Pokud bychom počítač pro děti měli, určitě bychom hlídali čas, který na něm děti tráví. Dle našich poznatků tráví děti na počítači (nebo u televize) doma mnoho času a bohužel často u nevhodných programů.

Neřešíme, počítač nemáme
Práci na PC zařazujeme pouze jako individuální činnost v rámci volných činností dětí
Organizaci řešíme pomocí přesýpacích hodin
Využíváme individuálně
Děti si organizují činnosti samy, učitelka hlavně kontroluje strávený čas u PC

8 Volíte hry nebo výukové programy pro Vaši mateřskou školu podle nějakých kritérií?

Ano, dáváme přednost doporučeným programům, které vhodným způsobem rozvíjí kompetence dětí

Ne, s výukovými programy pracuje až od doby, kdy nám do školy bylo integrováno postižené dítě a tyto programy přešly i na ostatní děti
Podle ŠVP naší MŠ

Volíme výukové hry, ale nesmí vycházet z toho, co PC zvládnou, neboť nejsou nejmladší

Volíme programy z nabídky pro mateřské školy-klidné a výukové programy. Hry, které sledují rozvoj např. paměti, postřehu, sociální tolerance, posilují etické hodnoty
Pokud je program schválen britským curriculum systémem, nebo pokud děti baví a my je považujeme za dobré, jsou to nejlepší kritéria.
Programy musí být motivační, zábavné, smysluplné. Nenásilnou formou děti

zaujmout a stimulovat je k využití vlastního potenciálu
Volíme výukové programy, kritéria jsou podpora, rozvoj určité nabízené oblasti
Výukové programy pro předškolní děti – hudební, angličtinu, poznávací – barvy, tvary, zvuky, čísla.....
Dle věku dětí, vhodnosti, vkusnosti, cíle rozvíjení...
ano
Ano podle rámcového programu pro MŠ
Ano – doplněk IB, vhodnost vzhledem k věku dětí.
pracujeme podle rámcového programu pro MŠ ČR
Především podle daného tématu, které se právě probírá. Před 4lety jsem ukončila také studium na vysoké škole obor Učitelství pro MŠ a psala jsem bakalářskou práci také o počítačích, a už tam jsem zmínila myšlenku, že by se mi moc líbilo mít k dispozici výukové programy s různými tématy. Pro začátek by stačilo jaro, léto, podzim a zima. Zda budete mít zájem, mohu Vám svoji bakalářskou práci poslat mailem.
Nevyužíváme.
Viz. 7.
Ano, vybíráme vhodné programy dle nabídky firem pro děti předškolního věku PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU ,
Využíváme hry a výukové programy z projektu Kidsmart
Zaměřujeme se především na logopedii.
ano
Ne
Věková hranice a účelnost

Spíše výukové programy.
Podle věku, podle úrovně,náplně,tak,aby doplňovaly náš program – učivo, které právě dětem nabízíme. Ale před počítačem má přednost mluvené slovo,počítač je skutečně v MŠ jenom malý doplněk učiva.

Veškeré aktivity volíme v souladu s ŠVP. Snažíme se hledat kvalitní programy a vhodné hry.
Nemáme žádné hry ani výukové programy, stahujeme potřebné podklady z internetu.
nevolíme

Neznám jich moc, ale vím, že se dají využívat k různým tématům. Uvažujeme i o interaktivní tabuli, kterou už mají děti ve škole v 1. třídě. Je to otázka času a

peněz.,
neřešíme
Přiměřené věkem, vhodné pro činnost v kroužku nebo pro zápis do ZŠ.
neřešíme
Volba podle věku i obsahu
Vybírám vzdělávací program v souvislosti s přípravou na vstup do 1. třídy a ŠVP, např. „ Alik jde do školy, AJ pro předškoláky apod.viz bod 4.
Dle zkušeností jiných mateřských škol.

Volíme výukové programy
Doporučení ze strany ostatních školek, rodičů, odborníků
Ano, podle doporučený ostatních školek
Volíme programy jednotky KidSmart

Přílohy č. 7

Konkrétní odpovědi odborníků z pedagogicko-psychologické poradny

1. Myslíte si, že v dnešní době je znalost práce na počítači potřebná?

Ano, zaručeně
Ano, spíše nezbytná
Ano
Rozhodně
Ano, dokonce bych řekla, že je přímo nezbytná
Samozřejmě
Ano
Ano
Ano, určitě
Ano
ANO. Stále více služeb a kontaktů je poskytováno touto technologií.

2. Myslíte si, že jsou počítače vhodné pro děti předškolního věku? (ano/ne – proč?)

Ano, ale v omezené míře. Časově do ½ hodiny denně a vybírat vhodné programy (př. Učební a výukové programy)
Ano, před nástupem do povinné školní docházky, by se dítě klidně mohlo začít seznamovat s počítačem. PC bych doporučovala zařadit tedy kolem 5-6 roku.
Ano, ale musí být dodržovány určité podmínky, jako je přiměřený čas trávený dětmi na PC, vhodně zvolené výukové programy a hry
Ve vhodné formě ano, ale nesmí se to moc přehánět z hlediska času
Pokud pracujeme s vhodnými programy tak ano. Musí se jasně dodržovat stanovené podmínky.
Myslím si, že na PC mají děti dostatek času v dalším období, takže podle mého názoru není potřebné zatěžovat PC už v tomto období.
Pokud je práce na PC dobře ošetřena, tak ano
Podle mého názoru nejsou počítače vhodné pro tento věk, děti na to mají dostatek času v pozdějším věku, ale pokud již tedy zařazujeme PC do programu dětí a dodržujeme správné podmínky, tak by dětem podle mého názoru neměly ublížit
Ano, kolem 5 roku už dítě dokáže pracovat samostatně, ale je zde potřeba dospělé osoby, aby dítě vedla a usměřňovala
Pro některé činnosti ano, ale je potřeba dodržovat časové podmínky a jiné další zásady při práci na počítači
ANO. Existují vhodné stimulační hrové programy.

3. Od jakého věku byste doporučil/a dítěti přístup k počítači (proč)?

Od 5 roku. Pro děti je potřeba nejdříve si osvojit práci s konkrétnem (kreslení, modelování) než se dostane do virtuálního světa
Kolem 5 roku, aby dítě zažilo nejprve jiné aktivity (zejména pohybové)
Od 5 roku, záleží samozřejmě na individualitě dítěte. Pokud má dítě o PC zájem, tak mu tuto možnost neodpíráme, pokud naopak dítě nemá zájem o PC, tak mu ho v žádném případě nenutíme.
5 let
4-5 let, kdy je dítě schopno relativně pracovat samostatně a dokáže pochopit některé zákonitosti.
Podle mého názoru, by se děti s PC měly seznamovat nejdříve na 1. stupni základní školy, spíše až na 2. stupni
5-6 let (poslední rok před nástupem do základní školy)
V předškolním věku bych PC doporučila až kolem 6 roku, v nejlepším případě bych PC posunula až na 1. stupeň základní školy
5-6 let (poslední rok, před nástupem do povinné školní docházky)
5-6 let
Nelze hovořit o DOPORUČENÍ – spíše o TOLERANCI používání počítačů - individuálně – v období předškolního věku – nezanedbat socializaci v dětském kolektivu, u počítače být vždy v interakci s rodičem (dítě nesmí být u PC samotné)

4. V případě, že souhlasíte s názorem, že jsou počítače vhodné pro děti předškolního věku, myslíte si, že patří i do mateřských škol? (ano/ne – proč?)

Ano, lze využít pro nácvik zrakového a sluchového vnímání, logopedický výcvik, apod.,...Rozhodně nepatří do prostředí mateřských škol počítačové hry, typu střileček, skákaček, brutálních
Ale, v dnešní době je veliká škála programů, které mohou dítěti předškolního věku pomoci. Musíme však hlídat čas strávený dětmi na PC, aby děti nevysedávaly u PC moc dlouho. Z hlediska času bych doporučila asi 20. minut denně.
Ne, počítače bych doporučila spíš pro domácí prostředí, kde se rodiče mohou dítětem plně věnovat. Pokud v mateřské škole, tak s jasně stanovenými pravidly a vyžadovat dodržování těchto pravidel
Ano
Ano, mohou usnadnit práci učitelkám

Ne, ale mohou být i prospěšně (administraci apod.,...), ale pro děti rozhodně ne
Ano, ale PC bych zařadila spíše do rodinného prostředí, kde se rodiče mohou dítěti věnovat individuálně, což v mateřské škole při dnešním počtu dětí moc dobře nejde
Ano, ale samozřejmě v omezené míře
Ano, ale v mateřské škole jde spíše o seznámení dětí s počítačem, nelze zde mluvit o nějaké systematické výuce, PC pro děti je jen jako doplněk
Mohou sloužit jako vhodná pomůcka pro učitelku, netypická metoda
ANO – pokud jsou využívány racionálně.

5. V čem, podle Vašeho názoru, by mohla práce s počítačem ohrozit dítě předškolního věku?

Není-li výběr práce na počítači korigován, jsou sledovány nevratné změny na psychice dítěte. Práce na PC nerozvíjí některé podstatné oblasti ve vývoji člověka
Rozhodně dlouhé vysedávání u PC škodí očím, pohybovému aparátu. Musí se kompenzovat jinými činnostmi
Např. problémy se správným vnímáním prostoru, času, problémy vizuomotorické koordinace, nedostatek pohybu, poškození zraku
Pokud dítě dlouhodobě vysedává u PC je zde riziko nedostatek pohybu (toto musí být kompenzováno), poškození zraku, dítě si vytváří špatné návyky
Špatný vývoj z hlediska fyziologie. Je známé, že PC škodí zraku,...
Mohou se vyskytnout problémy pohybového aparátu, osifikace je ještě nedokončená, tak se mohou vyskytnout problémy i zde, samozřejmě, že zde hrozí problémy spojeny s psychikou dítěte
Nebezpečí je zde veliké
Pokud nebudou dodržovány podmínky časové, psychosociální atd., tak samozřejmě nebezpečí hrozí, ale pokud rodiče či učitelka pečlivě dodržují stanovené podmínky a pravidla, tak si nemyslím, že by počítače mohly nějak nezávratně ohrozit
Nejen, že dlouhým vysedáváním se kazí zrak a je nedostatek pohybu, ale mohou zde nastat i poruchy psychického původu a to např. u akčních her, kdy dítě má velký problém rozlišit realitu a fikci, mohou zde do určité míry nastat i poruchy osobnosti dítěte
Je zde samozřejmě otázka zraku, pohybového aparátu, samozřejmě pokud nevolíme vhodné programy pro děti předškolního věku, mohou být následky

daleko rozsáhlejší
Problémem je, pokud je u počítače dítě ponecháváno samo, pokud u něj tráví mnoho času (v tomto věku více, než cca 2x15 min. za den), pokud nemá dostatečný kontakt s vrstevníky (počítač na úkor her s dětmi), Přetížení podněty, sociální izolace.

6. Setkáváte se ve Vaší praxi s problémy, které mohla způsobit činnost na počítači? S jakými?

Ano, docela bohužel i často. Nemohu uvést konkrétní příklady, ale často to jsou problémy spojeny s motorikou, prostorovou orientací, slovní zásoby, výslovnost, atd.,...
Ano, v dnešní době stále častěji
Ano, ale není jasně prokázané, že tyto problémy způsobují práce PC. Jsou to problémy, které podle mého názoru způsobují všechny média (televize, rádio, časopisy,...)
Ano
Někdy ano
Ano
Ano, v dnešní době se s těmito problémy setkáváme stále častěji
Ano, tyto děti mají často problémy rozlišit fikci a skutečnost, některé děti v důsledku práce na PC, mají problémy s komunikací
Ano s problémy, které u dětí vznikly prací na PC, se setkávám, ale jen výjimečně a to např. problémy s motorikou celkově (jemná hrubá), ale také problémy s vizuomotorikou
Ano, setkávám se i s dětmi, které v předškolním věku mají vybudovanou lehkou závislost na počítači a při volné hře se nedovedou zabavit jinak, ke své hře vyhledávají hlavně počítač
ANO. Vyčerpání z nedostatku spánku, nedostatek fyzické aktivity – pohybová neobratnost, ochablost, sociální neobratnost, zanedbávání školní práce i školní docházky, vyhrocení konfliktů s rodiči...

7. V čem vidíte na internetu největší nebezpečí pro děti?

Toto musí být samozřejmě ošetřeno, jinak by dítě nemělo mít přístup k PC, nebezpečí je zde až příliš veliké
Děti předškolního věku nepotřebují přístup na internet
Přístup k nevhodným hrám, které rozhodně nejsou vhodné pro děti předškolního věku (př. Akční hry, střilečky,...)
Děti mají přístup ke všemu (nevhodné stránky, sociální sítě, hry,...)
Internet musí být ošetřen ze strany rodičů nebo mateřské školy, dospělá osoba musí kontrolovat, jaké stránky dítě na internetu navštěvuje

Přístup k nevhodným informacím
Dětem bych přístup na internet nepovolila, podle mého názoru je pro děti předškolního věku až příliš nebezpečný
Toto musí být samozřejmě ošetřeno ze stran rodiče či učitele v mateřské škole
Na internetu děti mohou navštěvovat nevhodné stránky, nebezpečí je zde i ohledně sociálních sítí
Jako problém vidím to, že děti se skrze počítač a internet dostanou ke všem informacím a to tedy i informacím, které zaručeně nejsou vhodné pro děti předškolního věku
Média preferují informace související s trestnou činností a zjevným akutním ohrožením, což je kontakt dítěte s psychicky narušeným jedincem prostřednictvím internetu zjevněji, než dopady narušeného denního režimu, sociálních kontaktů a nezdravý životní styl na život dítěte.